

Oslo 12.10.2020

Notat til Stortingets familie- og kulturkomite om forslag til statsbudsjett 2021

Fra organisasjonen Voksne for Barn

Innledning

Voksne for Barn er en ideell medlemsorganisasjon som særlig arbeider med utfordringene knyttet til barns psykiske helse og oppvekstvilkår. Et av våre mål er å bidra til å hindre utenforskap og utjevne sosiale ulikheter både i barndommen og i et livsløp.

Sosiale ulikheter i oppveksten viser at barn som vokser opp i relativ fattigdom har større helseutfordringer, er mer utsatt for mobbing og fullfører videregående utdanning i mindre grad. Det er en klar sammenheng mellom dårlig råd i familien og risikofaktorer relatert til rusmiddelbruk, kriminalitet, mobbing og vold. Sammenhengen mellom lav inntekt, lav utdanning og tapte leveår er en stor utfordring for hvordan vi innretter fordelingspolitikken. Vårt felles mål må være å hindre utenforskap og utjevne sosiale ulikheter både i barndommen og i et livsløp.

Vi er sterkt opptatt av hvordan felleskapets midler må fordeles for å sikre en barnevennlig velferdsstat.

Voksne for Barn mener at følgende prinsipper og mål for en barnevennlig velferdsstat må legges til grunn for budsjettforslaget:

- Hindre utenforskap og utjevne sosiale ulikheter
- Kontantstøtten endres til ventestøtte
- Øke barnetrygd frem til barn fyller 18 år.
- Barnetrygd holdes utenfor beregning av sosiale ytelser i alle kommuner
- Tilrettelegge og sørge for at barn har mulighet for å påvirke egen situasjon, gjennom at de mottar deler av barnetrygda fra de er 15 år

Barne- og familiedepartementets budsjett inneholder mange positive forslag. Departementet fortjener honnør for fylldig omtale av de mange pågående endringer i barnevernet.

I vårt skriftlige innspill til budsjettøringen med Stortingets familie og kulturkomite vil vi kommentere følgende kapitler:

Kap 844 Kontantstøtte

Det kommer frem av budsjettomtalen at budsjettforslaget om kontantstøtte bygger på uendrede stønadssatser og de lovfestede kriteriene. Voksne for Barn mener at

kontantstøtten må fjernes og benyttes til andre formål for overføringer til barnefamilier, f.eks. til ventestøtte for familier som venter på opptak i barnehagen.

Kap 845 Barnetrygd

Det kommer frem av budsjettomtalen at barnetrygden økte fra 970 kroner til 1054 kroner pr måned til alle barn under 18 år fra 1. mars 2019. Barnetrygd til barn under 6 år ble økt med 300 kroner pr måned fra 1. september 2019, og foreslås ytterligere økt med samme beløp fra 1. september 2021.

Universell barnetrygd er et sentralt element i familiepolitikken. Vi ønsker en fortsatt ordning med en universell barnetrygd for alle barn gjennom hele oppveksten. Foreldres utgifter til forsørgelse av barn stopper ikke når barnet begynner på skolen, men varer helt til fylte 18 år. Barnetrygd er et av de beste virkemidlene vi har for å bekjempe den økende sosiale ulikheten og barnefattigdommen. Den universelle barnetrygden sikrer foreldre et tilskudd til forsørgelsen av barna gjennom hele oppveksten. Voksne for Barn foreslår derfor at barnetrygd for alle barn fra 0-18 år økes til 1600 kroner pr måned fra 1. januar 2021. I tråd med den rettslige utviklingen som har funnet sted om barns selvråderett, foreslår vi at utbetaling av barnetrygd bør deles mellom mor, far og barn etter at barnet er fylt 15 år og fram til fylte 18 år. Dette er særlig viktig i familier hvor foreldre prioriterer egne behov (ofte rus, spillavhengighet mm) fremfor barnas basale behov.

Det har vært politisk diskusjon om kommunenes adgang til å holde barnetrygd utenfor ved beregning av økonomisk sosialhjelp. Flertallet av kommunene regner barnetrygd som inntekt ved utmåling av økonomisk stønad, mens noen kommuner holder barnetrygd utenfor. Det er også variasjoner i kommunenes veiledende satser for barns livsopphold. Barne- og familiedepartementet foreslår å øke de veiledende satsene for sosialhjelp for å minske ulikhetene. Voksne for Barn er ikke enige i forslaget som fortsatt vil innebære ulikhet for familiene basert på bostedskommune.

Formålet med lov om sosiale tjenester er bl.a. å sikre at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Det er lovfestet at det ved vurdering av søknad om stønad til familier, ikke skal tas hensyn til barns inntekt av arbeid i fritid og skoleferier. Voksne for Barn foreslår at det også skal lovfestes at barnetrygd skal holdes utenfor ved vurdering av økonomisk sosialhjelp til barnefamilier. Hensynet til kommunalt selvstyre må vike for hensynet til familienes og barnas beste.

Vennlig hilsen
Signe Horn
Generalsekretær

Grete Gjertsen
Barnepolitisk rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent